

Steinmetz Bella Báli Ruhában

Itt készült, [Maros]Vásárhelyen a kép, a Weintraub műteremben. Az egy nagy terem volt, és hát olyan régi fényképezőgépek voltak akkor, nem tudom most azokat leírni. Olyan lábakon volt, és a doboz fekete anyaggal betakarva, ott volt a kukucskáló, onnan néztek. Ott volt a kukucskáló, s azt lehetett forgatni, és beállítani a képet. Volt a reflektor, azzal világítottak. Volt egy-egy szék vagy kanapé, volt virág, pálma volt -- volt itt virágkertészet lenn, a Ligetben --, és nem volt különösebb dolog [a műteremben]. Én nem sok fényképet csináltattam. Ha visszagondolok, elég színes volt az életem 1940 előtt. Éltem, ahogy egy fiatalnak élni kell. Rendes házasságot éltem, táncoltam, mert

szerettem, sportoltam, mert szerettem. Háziasszony voltam, nem szerettem, de csináltam. [Maros]Vásárhelyen elkezdődött ősszel, és majdnem minden héten volt egy bál. Minden évben egyszer csinált bált mindegyik egyesület: volt a Bethlen Kata-bál, az MSE [szervezte] a Sportbált, volt a Lorántffy Zsuzsánna-[Nőszövetség] bál, a Magyar Nőegylet, volt vagy négy-öt bál minden évben. A Zsidó Nőegylet [WIZO] a Kultúrpalotában tartotta a bált évente egyszer. Meghívóval lehetett a bállokra menni, és a büfét mindig az illető egyesület tagjai állták: ital, étel, húsféle. Nagyon gazdag büfé volt, ami elég sok pénzt hozott be. Egyik túlszárnyalta a másikat, ugye, mindegyik szebbet és szebbet akart. Úgyhogy nekem is volt specialitásom [a Zsidó Nőegyleti bálon], tészta [sütemény] Almási módra. Nekem azt volt a legegyszerűbb csinálni. Egy egyszerű tészta volt, de persze habot tettem rá, és a tetejére csupa színes, zöld, piros, lila, mindenféle pici zselé. És apróra vágtam mandulát, mogyorót, és azzal is be volt a teteje szórva. Olyan szépen nézett ki, mint egy virágoskert. És a tészta csak ennyi volt. Azt mindig keresték, az Almásiné tésztáját. Meg volt beszélve, hogy öt hozott tésztát, három, négy, öt hozott húsfélét, férfiak az italfélét. Finom bólékat is csináltunk. Mi mindenhova kaptunk meghívót, és minden bálon ott voltunk, mert a férjem fiatal ügyvéd volt, és fenn kellett mozogni, hogy megismerjék, hogy van egy fiatal ügyvéd is. Nem ketten mentünk, hanem mindig volt egy kis társaság, két-három család rajtunk kívül. Mindig együtt mentünk mindenhova. Megvolt a mi külön társaságunk. Az estélyi ruháim rendkívüliek voltak. Én Pestről öltözködtem, a ruhának az anyaga Pestről volt, és itt megcsinálta nekem a varrónő. Ezt ő kreálta, ez egy pánbársony, ma is úgy hívják. [A képen látható ruhára utal Steinmetz Bella. -- A szerk.] És azt mondta: 'Tessék ide hallgatni! Én most csinállok egy estélyi ruhát, egy szó hangot nem tűrök el, hogy nem így? Megcsinálom. Ha tetszik, elviszi, ha nem, én többet magának nem dolgozom!' Mindig nála csináltattam a ruhákat. De nem sokat csináltattam, mert én Pesten vettem készen, vagy pedig csináltattam Pesten. A sógornóm elvitt egy előkelő szalonba, úgyhogy én ott láttam ezeket a ruhákat. És úgy hoztam pánbársonyt magamnak. Ez egy speciális, nagyon drága bársony, mert bársony is van durva meg finom. A ruha fekete színű volt, s fel volt sliccelve. Beszélte az egész város, hogy milyen 'sporlós' ez az Almásiné, hogy több mint egy fél méter anyagot megspórol, hogy a hátát megmutassa. Na de hozzá volt egy pelerinem. Azt csak akkor vettem fel, amikor leültünk az asztalhoz. Ha leültünk az asztalhoz, a pelerint felvettem. Amikor táncoltam, akkor levettem. Este mentünk a bálba, s akkor vettem fel a ruhát. Az uram mondta: 'Jaj, de szívem?' Mondom: 'Miért, mit kell takarjak? Mi van szégyellnivaló?' 'Hát, mégis?' Mondom: 'Na, ne búsuljon, nézze, van egy pelerinem, fel fogom venni, ha valakinek túl kirívó lenne.' Az első férjemmel magáztuk egymást, nem tudom, miért. A másodikkal nem, de az elsővel sehogy sem ment a tegeződés. Végig magázódtunk. Pedig milyen nagy szerelem volt, Istenem? Például jelent meg Pesten a 'Színházi élet', egy vastag pletykalap. Abban volt színházakról, darabok voltak leírva, volt keresztretjvény, meg ilyen ki kivel, ki kinek? Az érdekes, hogy háború után itt, az ószeren árultak könyveket meg 'Színházi élet'-et. Volt nekünk valami ismerősünk, aki mindig vett, az volt neki mindig az 'irodalmi' olvasmánya. És egyszer mondja: 'Te, Bella, hát te tudod, hogy szerepelsz a 'Színházi élet'-ben?' Ott írta, hogy 'Volt [Maros]Vásárhelyen egy nagyon csinos fiatalasszony, de arról híres, hogy nagyon spórol a ruhaanyagokkal?'. Na és akkor tudtam meg, hogy mit írtak rólam. Már nem volt érdekes. Ez már a háború után volt. A háború előtt a bálokon egymás után minden zene volt. Este, amikor kezdődött, volt egy kicsi előadás, mondjuk, tizenegy óráig, s akkor kezdődött a bál, kezdődött a tánc. A csárdás táncok már csak úgy reggel felé, öt óra után jöttek. Még mondták viccesen: 'Na, Almásiné megint kiséperte a báltermet.' Mert mindig utolsó voltam, aki otthagya a termet. Jaj, annyit táncoltam? Belejöttem én is, hogy klubokba jártam, hogy megnézzenek. Volt, amikor tetszett nekem is, hogy megnézznek engem.